

ASPECTE ALE COLABORĂRII INTERMUZEALE

ANINA JECU

Integrarea muzeului „Deltei Dunării” din Tulcea în actualitatea și dinamismul dezvoltării economico-sociale și culturale a județului presupune raportarea permanentă a activității de cercetare științifică la procesele și transformările ce au loc.

Este știut că Delta Dunării suferă, dar va suferi și în viitor, importante transformări prin modificarea echilibrului natural, prin schimbarea faunei și florei și chiar prin dispariția unor elemente naturale specifice acestei zone.

De aceea, pentru descrierea și elucidarea problemelor dificile, pentru elaborarea concluziilor, ne-am propus să grupăm forțele de cercetare, pe probleme prioritare ale Deltei Dunării, având în vedere și faptul că necesitatea adâncirii specializării reclamă și mai mult colaborarea.

A căuta efectele viitoare ale relației om-natură în Delta Dunării înseamnă previziune, cu incalculabilele implicații de ordin utilitar. A căuta cauzele acestor fenomene înseamnă a tinde spre explicații fundamentate teoretic, rațional și controlate practic.

Urmind exemplul colaborării muzeelor din Tr. Severin și Timișoara în urmă cu nouă ani, al Academiei R.S.R., care a inițiat studiul faunei din zona Porțile de Fier, Muzeul Deltei Dunării a organizat o cercetare cu caracter instituționalizat, intradisciplinară, ca premisă a organizării, ulterior, a unei cercetări interdisciplinare, bazată pe colaborarea specialiștilor din diferite domenii.

Pentru sporirea eficienței, cercetările au fost stabilite pe criterii științifice, bine determinate, efectuate periodic, sistematic, eșalonate în timp, 3—5 ani.

Participă la această acțiune de cercetare, în funcție de condițiile materiale, un număr de zece specialiști de la muzeele de istorie naturală din București, Sibiu, de la secțiile de Științele Naturii ale Muzeelor din Oradea, Sighetu Marmăției și Tulcea, bineînțeles.

Toți cei care participă la cercetare au dovedit receptivitate la nou, luptînd contra închistării, a spiritului de castă, formînd spiritul de echipă, bazat pe noi relații umane în această activitate colectivă. În cadrul colaborării s-a îmbinat în mod armonios competența și experiența acumulată de cercetătorii cu mai multă vechime, cu entuziasmul, inițiativa, energia și capacitatea de muncă a celor mai tineri.

Roadele acestei colaborări, stabilită pe baze științifice și etico-profesionale, corecte, depind de o serie de factori, între care amintim: claritatea și precizia obiectivelor și raporturilor stabilite, competența elevată a cercetătorilor colaboratori, alegerea cu discernămint a acestora, îndeplinirea cu succes a angajamentelor, avînd în vedere satisfacerea și respectarea intereselor ambilor parteneri în condiții echitabile.

Fără a avea pretenția unei acțiuni de mare amploare, în cursul anului 1979 s-au efectuat observații, studii și colectări în lunile iunie, iulie, septembrie, în zona grindurilor Letea și Caraorman, a rezervației naturale Roșca-Buhaiova și a Insulei Sahalin. Au avut prioritate, atît în efectuarea observațiilor cît și în colectare, domeniul entomologiei și al ornitologiei, efectuîndu-se cu acest prilej și o bogată documentație fotografică.

Un interes științific deosebit îl prezintă pentru entologi cele mai înalte uscături din deltă și anume grindurile fluvio-maritime, în care, pe lingă o floră xerofilă, s-a dezvoltat o entomofaună caracteristică stepelor est-europene, cu ușoare influențe mediteraneene.

Zone geografice, cunoscute pentru fauna și flora lor, cu multe endemisme și rarități, grindurile Letea și Caraorman au oferit un bogat material de studiu și colectare.

Cercetările entomologice au fost determinate de faptul că, deși delta în ansamblul său constituie un teritoriu atît de diferit de alte regiuni ale țării și foarte importantă din punct de vedere științific, entomofauna a fost totuși puțin studiată, teritoriul deltei fiind în general greu accesibil. Datele pe care le găsim în literatură sînt rare, foarte dispersate și nu vizează decît puține ordine de insecte. Informațiile cele mai vechi se referă la cîteva specii de Lepidoptere capturate la Sf. Gheorghe de A. MONTANDON, A. CARADJA, de FR. SALAY la Sulina. I. BORCEA publică două specii de Tenthredinide din deltă.

Datele au început să apară cu mult mai tirziu, după 1950 și se referă la Coleopterele publicate de S. PANIN, M. AL. JENISTEA, N. SĂVULESCU; Asilidele publicate de M. A. IONESCU și M. WEINBERG; Himenopterele publicate de V. IUGA și X. SCOBIOLA; Lepidopterele publicate de A. POPESCU-GORJ.

Deși este prematur să tragem concluzii după numai un singur an de studiu, totuși, avînd în vedere condițiile bioclimatice în totalitate diferite de cele din alte regiuni, ne-am dat seama că zonele studiate

se caracterizează prin prezența unor specii foarte importante din punct de vedere zoogeografic, aici fiind de fapt locul de întâlnire al unui număr mare de elemente de stepă din sudul U.R.S.S., cu elemente pontice, cu numeroase elemente central-europene sau euro-siberiene, unele din ele atingând aici limitele nordice, nord-orientale sau occidentale ale ariei lor de răspândire.

Prezența în componența faunei entomologice a acestui număr mare de elemente, exprimă în mod categoric afinitățile biogeografice ale deltei cu provincia mediteraneană orientală, cu Peninsula Balcanică și cu ținuturile pontice. Aceste elemente joacă un rol dominant în asociațiile respective, culminând uneori prin înlocuirea totală a formelor comune din acest ținut. Aceasta conferă deltei un aspect deosebit, interesant, de adevărat mozaic entomofaunistic, uneori greu de descifrat în ansamblul său.

Delta ni s-a înfățișat ca un district biogeografic intermediar, cu caracter mixt și complex, situat la încrucișarea mai multor zone bioclimatice.

S-au colectat specii dăunătoare culturilor agricole sau silvice cum ar fi *Laelia coenosa*, *Lepidopter*, ce apare în masă, distrugând stuful. Din grupul numeros al *Lepidopterelor* s-au găsit mari rarități, altele pe cale de dispariție ca *Rhyarioides metelkana*, ale cărui larve se dezvoltă pe *Euphorbia palustris* sau pe *Caltha palustris*, în locuri umede. Alte specii sînt utile, fiind polenizatoare, altele parazite sau prădătoare. Multe specii considerate ca mari rarități au fost găsite în hașmacurile Pădurii Letea, uneori fiind colectate în număr destul de mare.

O plagă a acestei regiuni o constituie tăunii și țințarii atît de supărători pentru om și animale, mai ales în lunile iulie și august.

În urma cercetărilor întreprinse s-au descoperit specii noi pentru deltă, pentru fauna țării, pentru SE-ul Europei sau pentru entomofauna europeană, altele total necunoscute.

Avîndu-se în vedere faptul că fauna relictă este încă bine conservată în Pădurea Letea, este necesar să se interzică orice tăiere de arbori sau plantarea altor specii, diferite de cele ce cresc în mod spontan.

Așa cum s-a mai spus și cu alte ocazii, cerem extinderea suprafeței protejate prin declararea ca „Monument al naturii“ a întregii zone a hașmacurilor mici dinspre Periprava, inclusiv a dunelor intermediare pînă la malul vestic al lacului Nebunu, zone foarte importante din punct de vedere entomofaunistic.

Accentuînd ideea permanentizării, amplificării, diversificării acestei forme de colaborare, vom stabili și în viitor, cu spirit de selecție și discernămint, problemele prioritare ale Deltei Dunării, ale muzeului menite să ducă la creșterea prestigiului și autorității lui.

DIE ASPEKTE DER ZWISCHEMUSEEN ZUSAMMENARBEIT (ZUSAMMENFASSUNG)

Die Verfasserin bekanntmacht die Zwischendisziplin Wirkung betreffs Vögel-fauna und Insektenfauna des Donau Delta. Das Donau Delta-museum hat diese Aktion mit Teilnahme der Wissenschaftler aus verschiedene Museen eingeleitet. Die Forschungen werden 3—5 Jahren efektuieren. In 1979 Jahre die Wissenschaftler haben die Sammlungen in Letea und Caraormangebieten, in Naturschonung Roșca-Buhaiova auch in die Sachalin-Insel efectuiert.

Das Donau Delta sich vorstellt solch ein Insektenfaunistisch Mosaik. Hier sich begegnen viele Insektarten und alle sind sehr bedeutenden für die Insekten-fauna. Diese Insektarten sind sehr wenig ausbreitet.

Es notwendig dass die schützlinge Aussenseite sich ausbreitet.

Auch musst alle Gebiete von Periprava bis die Westufer des Nebunu-See als Naturschutz deklarieren.